

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość V > Dobre znajomości międzyludzkie, międzykoleżeńskie

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Relacje interpersonalne, rozwój społeczny, rozwój osobowościowy, tożsamość, dialog, przyjaźń to zagadnienia nad którymi pochyła się wiele nauk, w tym pedagogika.

Przyjaźń odgrywa ważną rolę w rozwoju psychospołecznym dzieci i młodzieży. Niektóre dzieci już od najmłodszych lat dobierają sobie koleżanki i kolegów, z którymi chcą się bawić. Ich relacje wynikają bardziej ze wspólnych cech zewnętrznych np. mieszkanie po sąsiedzku, takie same zabawki, niż ze wspólnie wyznawanych wartości. Do około 8 roku życia rówieśnicy są przede wszystkim towarzyszami zabaw. Rozmowy odbywają się przy okazji zabawy. Dopiero w późniejszym wieku dzieci spotykają się ze sobą, by prowadzić rozmowę. Często widzi się grupy młodzieży, która stoi i rozmawia.

Przyjaźnie, zwłaszcza te w kilku pierwszych latach życia, bywają burzliwe i mogą się szybko zakończyć. Taką relację może zakończyć konflikt o jakiś szczegół. Dzieci często mylnie odbierają intencje kolegów. Czasem ktoś odmawia zabawy i takie zachowanie odbierane jest jako złe. Niektórym rodzicom przeszkadza taki brak stabilności, ale to zupełnie normalne, ponieważ dzieci dopiero uczą się bliskich kontaktów z rówieśnikami.

Relacje w grupie rówieśniczej mają wpływ na kształtowanie się tożsamości młodzieży, na rozwój późniejszych bliskich związków w okresie dorosłości. Przyjaźń jest relacją przeciwną egoizmowi. Czasem rodzice nie pozwalają na spędzanie zbyt dużej ilości czasu z rówieśnikami, ponieważ obawiają się, że ich dziecko może przejąć od rówieśników wiele złych rzeczy, np. wulgaryzmy, niegrzeczne odnoszenie się do dorosłych, czy używki. Rodzice wolą, aby ich dzieci poświęciły ten czas na naukę czy rozwijanie pasji na zajęciach pozaszkolnych wskazanych przez rodziców.

Dzieci uporczywie dążą do rówieśników i bardzo im na nich zależy. Towarzystwo bowiem umożliwia zaspokojenie wielu ich potrzeb. Przyjaźń daje głównie wsparcie nastolatkom poszukującym własnej tożsamości. Przyjaźnie dziecięce kształtują umiejętność komunikacji międzyludzkiej. Problemy w związkach przyjacielskich korelują z trudnymi zachowaniami dzieci. Bliskość emocjonalna z drugim człowiekiem jest ważną potrzebą w życiu ludzkim, pozwala na utrzymanie pozytywnych więzi z innymi.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość V > Dobre znajomości międzyludzkie, międzykoleżeńskie

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. A.A. Milne, *Kubuś Puchatek. Chatka Puchatka*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2018, s. 202.

Wstęp

Któż z nas nie zna mieszkańców Stumilowego Lasu? Krzyś, Kubuś Puchatek, Prosiaczek, Królik, Kłapouchy, Sowa Przemądrzała, Mama Kangurzyca i Maleństwo mają różne usposobienia i różnie się zachowują, jednak każde z nich można porównać do określonego ludzkiego charakteru.

Wniosek z lektury jest taki, że chociaż bohaterowie różnią się od siebie, to mogą nawiązać wspaniałe przyjaźnie. Każdy jest inny, ale warto rozmawiać i dogadywać się, wypracować kompromis, bo on wszystkim wychodzi na dobre.

Cytat

„A jeśli pewnego dnia będę musiał odejść? – spytał Krzyś, ściskając Misiową łapkę. – Co wtedy?

– Nic wielkiego – zapewnił go Puchatek – Posiedzę tu sobie i na Ciebie poczekam. Kiedy się kogoś kocha, to ten drugi ktoś nigdy nie znika (...)”.

Podsumowanie

Wszyscy mieszkańcy stumilowego Lasu i Krzyś tworzą grupę przyjaciół... Każde z nich ma jakieś wady, ale książka uczy, że przyjaźnić się z kimś można, a nawet trzeba, pomimo jego wad. Członkowie dobrze zgranej grupy podwórkowej wiedzą, że wobec siebie mogą i powinni być tacy, jakimi są naprawdę – nie trzeba nikogo udawać.

Często spostrzeżenia Kubusia Puchatka i jego przyjaciół są zabawne, ale płynnie z nich mądrość. Są przenikliwe i uniwersalne. Sentencje z Kubusia Puchatka przez lata nie tracą na aktualności. Jest to książka m.in. o przyjaźni.

3.2.1. K. Grahame, *O czym szumią wierzby*, wyd. IBIS, Poznań 2017, s. 133.

Wstęp

Według wielu krytyków i zwykłych czytelników *O czym szumią wierzby* to książka ładna i mądra. Dzieci chętnie sięgają po nią z racji ciekawych bohaterów i ich licznych perypetii. Dorosłemu czytelnikowi przypadnie do gustu humor i fantazja. Wszystko to napisane pięknym językiem.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość V > Dobre znajomości międzyludzkie, międzykoleżeńskie

Cytat

„Szczur zafrasował się, stanął i chwilę rozmyślał. Potem wrócił do domu, przywdział pas, za który zatknął parę pistoletów, ujął w łapkę grubą laskę, stojącą w kącie hallu, i szybkim krokiem skierował się w stronę Puszczy. Zmrok już zapadał, kiedy dotarł do pierwszych drzew; lecz Szczur zapuścił się w las bez wahania, rozglądając się niespokojnie na boki w poszukiwaniu śladów przyjaciela. (...) – Kreciku! Kreciku! Kreciku! Gdzie jesteś? To ja, Stary Szczur! Biegał tak cierpliwie (...) przez godzinę, a może i dłużej, gdy wreszcie ku swojej radości, posłyszał cichy odzew. (...) – Czy to naprawdę ty, Szczurku? Szczur wdrapał się do dziupli i odnalazł Kreta, który dygotał, zupełnie już wyczerpany. – O, Szczurku! – wykrzyknął Kret. – Tak się bałem! Nie możesz sobie wyobrazić, jak straszliwie się bałem! – Rozumiem to, dobrze rozumiem – rzekł Szczur uspokajająco.

Podsumowanie

Krytycy twierdzą, że O czym *szumią* wierzby można śmiało postawić obok *Kubusia Puchatka*, bo obie te książki za pomocą zantropomorfizowanych zwierząt przekazują uniwersalne wartości, m.in. o przyjaźni.

Z powyższego cytatu wynika, że Kret, Szczur czy Ropuch przeżywają liczne rozterki, często znajdują się w trudnych sytuacjach, ale mogą na siebie liczyć. Powieść Grahame'a to gloryfikacja przyjaźni, widać to zwłaszcza w relacji Kreta i Szczura: kiedy Kret zaginął, Szczur z narażeniem własnego życia i zdrowia, pełen trwogi, poszedł szukać przyjaciela.